

Interview met directeur
Realisatie DSO Arco Groothedde

De ‘informatiemotor’ van de Omgevingswet

Het Omgevingsloket is een cruciaal onderdeel van het werken met de Omgevingswet. Wat gebeurt er op dit moment om het te laten werken? Een interview met Arco Groothedde, directeur Realisatie Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Waarom is de Omgevingswet nodig?

De wet is een grote stelselwijziging die een samenhangend instrumentarium gaat bieden om te werken aan de inrichting en kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Hiermee kunnen overheden bijvoorbeeld maatschappelijke opgaven aanpakken en met elkaar verbinden. Denk hierbij aan de omgevingsverordening waarin straks niet alleen regels over een goede ruimtelijke ordening staan, maar bijvoorbeeld ook regels over milieu en natuur. Daarnaast stimuleert de Omgevingswet dat verschillende belangen eerst goed worden gewogen waarna ze op een samenhangende wijze in beleid en besluitvorming terechtkomen. Verder wordt het omgevingsrecht inzichtelijker en makkelijker in het gebruik

voor inwoners, ondernemers en overheden. Bovendien is er meer ruimte voor initiatieven en is het proces minder gericht op het volgen van regels. Het is gebaseerd op meedenken: van ‘nee, tenzij’ naar ‘ja, mits’. De Omgevingswet geeft iedereen gelijkwaardig inzicht in de landelijke en lokale juridische regels via het Omgevingsloket.

Wat is het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)?

Het DSO ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet als informatiemotor van de wet. Het bestaat uit de eigen, lokale ICT-systemen van overheden die aangesloten zijn op de onderdelen van de landelijke voorziening DSO. Dat is nodig om te kunnen werken als één overheid volgens de Omgevingswet met één loket. Na het aan-

sluiten kunnen overheden documenten en gegevens digitaal uitwisselen. Via het Omgevingsloket krijgen inwoners en ondernemers, initiatiefnemers en betrokkenen inzicht in de digitale informatie over de fysieke leefomgeving van alle overheden. Dit loket vervangt straks de bestaande loketten Ruimtelijkeplannen.nl, Omgevingsloket online en Activiteitenbesluit Internet Module (AIM).

Welke voordelen worden verwacht van het nieuwe Omgevingsloket?

De regels geven we straks integraal en in samenhang weer via deze centrale plek vanuit gemeente, provincie, waterschap en het Rijk. Zo ontstaat voor inwoners, ondernemers en overheden een compleet beeld van wat kan en mag in hun leefom-

LVBB staat voor Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen. (bron: www.rijksoverheid.nl)

geving. En wie een goed idee heeft, hoeft niet eerst veel regels en belangen te ontwarren en kan via snelle procedures vlotter aan de slag. Gebruikers kunnen zich via één loket oriënteren op een kaart. En zo zien welke regels er gelden op een plek in Nederland, hier een aanvraag indienen waarna ze één antwoord ontvangen.

Wat zijn de belangrijkste stappen om te zetten tot de start van de Omgevingswet?

Om de wet per 1 juli 2022 inwerking te laten treden willen we dat het stelsel van kop tot staart werkt. Dit is met de bestuurlijke partners afgesproken. Hierbij moeten overheden voldoende tijd hebben gehad om aan te sluiten op en te kunnen 'oefenen' met het DSO. Daarnaast moet het DSO worden gevuld met de noodzakelijke inhoud, ook wel 'inregelen' genoemd. Om dit te kunnen doen moet er in het derde kwartaal dit jaar een robuuste, landelijke voorziening beschikbaar zijn. Hierbij ondersteunt het DSO zowel de vergunningketen als de planvormingsketen en borgt het de continuïteit van de primaire processen van overheden. Deze 'werkende keten' is een samenspel tussen het inrichten van de werkprocessen bij overheden en het inregelen van DSO bij gegevensuitwisseling tussen de landelijke voorziening en de lokale software. Alle overheden bereiden zich hierop voor, samen met softwareleveranciers, andere marktpartijen en het programma Aan de slag (Ads).

Daarnaast werken we aan een verbetering in de informatievoorziening over het DSO. We gaan meer inzicht geven in wat een nieuwe versie van het DSO betekent voor de dagelijkse praktijk. Inzicht in wat het DSO en het Omgevingsloket kan, maar ook waar nog aan gewerkt wordt na inwerkingtreding. En duidelijkheid geven over wat er nu in het DSO zit, wat in ontwikkeling is en wat we nog gaan opleveren. Dit gaat

‘Het is cruciaal dat gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk voldoende tijd hebben om het DSO te kunnen inregelen.’

Arco Groothedde.

overheden helpen hun dienstverlening en werkwijze daarop af te stemmen. Daarnaast blijven we werken aan de gebruiksvriendelijkheid van het DSO voor inwoners en ondernemers.

Waar liggen voor veel gemeenten en het programma de grootste uitdagingen?

Urgentie en tempo houden in de voortgang is geboden om technisch en organisatorisch op orde te zijn en aan te sluiten op de landelijke voorziening van het DSO met de eigen lokale software. Het aanpassen en inrichten van nieuwe werkprocessen is echter een complexe operatie. Daarom is het cruciaal dat gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk voldoende tijd hebben om het DSO te

kunnen inregelen. En deze tijd ook goed benutten door zo vroeg mogelijk te beginnen met alle voorbereidingen en werkzaamheden. Zo nodig kunnen overheden hierbij bestaande maatregelen inzetten, zoals het overgangsrecht en het tijdelijk publiceren van omgevingsplannen via de huidige digitale standaarden.

Samen met de VNG bieden we hiervoor allerlei ondersteuning aan via kennisoverdracht en de Regionale Implementatiecoaches (RIO's). Denk hierbij aan Inspiratiedagen en Implementatiedagen, webinars, klikdemo's over het Omgevingsloket en werkplaatsen. Een werkplaats is een manier om in verschillende sessies met inhoudelijke en technische begeleiding een concreet probleem in de implementatie te

signaleren, op te lossen én ervan te leren. Hierbij krijgen de deelnemers concrete ondersteuning vanuit de VNG of het programma Ads. Werkplaatsen helpen bij het opdoen van praktijkervaring met een integraal onderdeel van de ketens van de Omgevingswet. Denk aan vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), DSO, toepasbare regels of kerninstrumenten.

Gebruikers kunnen zich via één loket oriënteren op een kaart

Wat is de belangrijkste verandering die de Omgevingswet meebrengt?

De Omgevingswet is een groot transitieproces dat tijd kost en vraagt om een lange adem. Ook in de jaren na de inwerkingtredingsdatum waarbij we stap voor stap als overheden verder bouwen aan het DSO. En tegelijkertijd steeds beter in de praktijk ontdekken hoe we de instrumenten van de wet en het DSO in ons voordeel kunnen laten werken. Waar het om gaat is dat wij als overheden aan inwoners en ondernemers goede dienstverlening blijven bieden. En met alle partners de basis leggen om urgente maatschappelijke opgaven op te pakken, zoals de woningbouw en de energietransitie. Dat vraagt om een integrale aanpak waarin alle opgaven in de leefomgeving met elkaar verbonden worden. Want in Nederland is de ruimte beperkt waardoor we moeten kiezen welke ideeën we wel of niet kunnen uitvoeren in een bepaald gebied. Dat kan met de Omgevingswet waarbij het DSO ondersteunt. *

[bron: www.rijksoverheid.nl]